

MZDRP01M1FRA

Vážený pan
Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch
ministr zdravotnictví
Ministerstvo zdravotnictví ČR
Palackého nám. 4
128 01 PRAHA 1



v Praze 8. 2. 2018

Věc:

Společné nesouhlasné stanovisko České lékařské komory, České stomatologické komory a České lékárnické komory s podmínkami projektu „Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny“ týkajícími se uchazečů o zaměstnání z Ukrajiny, kteří by měli na území ČR vykonávat vysoce kvalifikovanou práci lékaře, stomatologa a farmaceuta.

Vážený pane ministře,

Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora a Česká lékárnická komora (dále jen „Komory“) nesouhlasí s podmínkami projektu „Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny“ týkajícími se uchazečů o zaměstnání z Ukrajiny, kteří by měli na území ČR vykonávat vysoce kvalifikovanou práci lékaře, stomatologa a farmaceuta (dále jen „Projekt“ a „Podmínky Projektu“).

Projekt byl původně zaměřen na přijímání vysoce kvalifikovaných zaměstnanců v oblasti výroby a služeb. V květnu 2016 byl rozšířen o přijímání vysoce kvalifikovaných zdravotnických pracovníků. Proti Projektu jako takovému by Komory neměly připomínek, kdyby Podmínky Projektu pouze usnadňovaly přístup na pracovní trh ukrajinským pracovníkům, aniž by byla obcházena zákonná ustanovení o uznávání odborné kvalifikace zdravotnických pracovníků.

Jediným účelem Projektu je evidentní snaha ulehčit přístup pracovníkům z Ukrajiny na český pracovní trh zjednodušenou procedurou získání zaměstnanecké tzv. modré karty. Lékaři, stomatologové a farmaceuti z nečlenských států EU musí ale pro výkon svého povolání na území České republiky dosáhnout uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání složením aprobační zkoušky v českém jazyce. Složení aprobační zkoušky včetně absolvování odborné praxe v rámci praktické části zkoušky klade na uchazeče odborné i časové požadavky, které jsou v přímém rozporu se snahou zrychlit proceduru přijímání ukrajinských zdravotnických pracovníků tak, jak předpokládají Podmínky Projektu. V podstatě je vyloučeno, aby se jakýkoliv uchazeč ucházel v rámci Projektu o místo zdravotnického pracovníka, má-li být splněna zákonná podmínka uznání jeho způsobilosti složením aprobační zkoušky.

V rámci Projektu se bohužel projevuje snaha povinnost složení aprobační zkoušky obejít, když jsou využívána neodpovídající ustanovení zákona k tomu, aby pracovníci z Ukrajiny nemuseli skládat aprobační zkoušku. Podmínky projektu odkazují na § 36 písm. a) zákona č. 95/2004 Sb. ve znění účinném do 30. 6. 2017 (viz např. Doporučený postup při realizaci projektu) nebo na § 36 odst. 2 téhož zákona ve znění účinném od 1. 7. 2017 (viz např. Čestné prohlášení poskytovatele zdravotních služeb). Obě tato ustanovení (neúčinné i účinné)

opravňují Ministerstvo zdravotnictví k vydání rozhodnutí o povolení k výkonu odborné praxe lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta i bez uznání způsobilosti složením aprobační zkoušky. Musí být ovšem splněny tyto podmínky:

- musí jít o výkon odborné praxe, nikoliv o výkon povolání,
- účelem praxe musí být nabývání odborných nebo praktických zkušeností,
- praxe musí probíhat pod přímým odborným dohledem specializovaného lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta,
- žadatel musí být pozván do ČR právníkem osobou vykonávající činnost školy zapsané do rejstříku škol a školských zařízení, vysokou školou, výzkumnou institucí nebo akreditovaným zařízením, a
- maximální doba trvání praxe je 1 rok.

Na první pohled je zřejmé, že Podmínky Projektu a podmínky pro vydání povolení k výkonu odborné praxe se vzájemně vylučují. Zatímco Podmínky Projektu nepokrytě směřují k tomu, aby se ukrajinským pracovníkem co nejrychleji zaplnilo volné pracovní místo, a pracovník mohl v ČR vykonávat své povolání u jakéhokoliv poskytovatele zdravotnických služeb, podmínky pro vydání povolení k výkonu odborné praxe jasně říkají, že nemůže jít o výkon povolání, ale jen o výkon praxe směřující k nabývání odborných nebo praktických zkušeností. Již jen tento rozdíl znemožňuje využít povolení k výkonu odborné praxe k tomu, aby uchazeč z Ukrajiny mohl vykonávat v ČR své povolání. K výkonu povolání je nezbytné složení aprobační zkoušky v českém jazyce. To, že nemůže jít o výkon povolání, plyne i z požadavku na trvalý dohled specializovaným zdravotníkem. Podmínky Projektu se také vůbec nezabývají tím, že potenciální zaměstnavatel musí být školou, vysokou školou, výzkumnou institucí nebo akreditovaným pracovištěm. Projekt naopak svědčí pro to, že zaměstnavatelem může být v podstatě jakýkoliv bezdužný poskytovatel zdravotních služeb působící v ČR déle než 2 roky.

Komory mají vážnou obavu, že při přípravě Projektu v části týkající se vysoce kvalifikovaných zdravotnických pracovníků nebylo dostatečně přihlédnuto ke zjevným rozporům uvedeným výše, a že se tak může snadno stát nezákonnou branou pro vstup zdravotnických pracovníků z nečlenského státu EU, aniž by byly dostatečně prověřeny jejich odborné znalosti a schopnost ovládat český jazyk, jak to předpokládá řádné uznání způsobilosti prostřednictvím aprobační zkoušky. Nebezpečí vyplývající z přílivu neproověřených pracovníků nemůže být převáženo zájmem na usnadnění obsazování volných pracovních míst.

Komory proto žádají Ministerstvo zdravotnictví, aby s okamžitou platností část Projektu týkající se zdravotnických pracovníků pozastavilo.

v úctě

MUDr. Milan Kubek, prezident, Česká lékařská komora

doc. MUDr. Roman Šmucler CSc., prezident, Česká stomatologická komora

PharmDr. Lubomír Chudoba, prezident, Česká lékárnická komora